

gosp. deželni poglavar so na to rekli, da jim je veliko ležeče na tem, da dobra postava ne ostane le beseda na papirji, tedaj naj kmetijska družba vsako leto, kadar se bliža doba za obiranje gosenc, deželnemu poglavarstvu naznani, da je sedaj čas za spolnovanje postave. Zbor je hvaležno sprejel to naročilo, in družba ga bo zvesto spolnovala, ker ji je žal za tavžent in tavžent mernikov sadja, katero gosence požró, namesto da bi ga ljudje povžili ali si ga sicer v prid obernili. Gospod Ferd. Šmidt se je na to oglašil in rekel, da je več plemen (sort), katerih tedaj ni mogoče na enkrat pokončati, ampak z večkratnim obiranjem, kakor je to v letošnji „Pratiki“ na drobno razloženo. Čeravno so se gosence že zlo razlezle, se jih vendar še zdaj dá veliko pokončati tistega plemena, ki jih je zaplodil beli drevesni metulj in pa perstanični mol ali vitičar (Ringelspinner), ako gospodar zjutraj zgodaj ali pa ob deževnem vremenu pregleduje rogovile dreves, kjer se rade v celih kupih skupaj derže, in jih tu s terdo metljo ali slamo zmečka. Dobro je tudi potresati drevesa, pod ktere so se razgernile rijuhe; pocepalo bo na nje veliko že starejih gosenc belega metulja, pa tudi še mladih gosencic debeloglavke. Zraven teh gosenc pa bo pocepalo na rijuhe še več škodljivih keberčkov, ki se štejejo v versto rivčkarjev (Rüsselkäfer) in kateri s svojim rivčkom cvetje in mladičice zlasti mlademu sadnemu drevju pokončujejo. Ravno sedaj je tega merčesa sila veliko, kateri je ali rujave ali plave, ali kuprene ali plavo-zelenkaste barve, kateri poslednji je tudi vinski terti zlo škodljiv.

Podružnica postojnska je v povzdigo sadjoreje še nasvetovala, naj bi se prav pridno napravljale drevesnice (vertne šole), in zlasti tam, kjer so po deželi šole, naj bi pri vsaki šoli bila tudi vertna šola. Ker c. k. ministerstvo nauka in c. k. deželno poglavarstvo (30. avg. 1851 v posebnem razglasu) učiteljem ljudskih šol ravno to priporoča, česar želi podružnica naša, in se je tudi čast. duhovščina naša verlo poprijela sadjoreje, smemo upati, da bode vsako leto več drevesnic po deželi.

Tudi podružnica iz Loža v svojem pismu željo razodeva po drevesnicah in zasadbi sadnega drevja, in misli, da bo v nekterih letih že kaj prida, ako se bo vprihodnje tolikšen trud, ki se je dozdej obernil na mali kos slabe in suhe zemlje, obračal sčasoma na boljše in večje prostore. Dalje je podružnica potožila, da v ložkem kantonu manjka bikov za plemo. Gospod Rud. Endlihar je podružnici to pomanjkanje s številkami določno dokazal, rekši: „Pri zadnjem popisu živine konec leta 1857 se je v celem ložkem okraji naštelo 1716 krav čez 3 leta starih; — bikov pa le 4; pride tedaj, če se tudi junice manj od 3 let stare v rajtengo ne vzamejo, na 1 bika 429 krav. Švicarji, prvi živinorejci, štejejo k večjemu 80 krav na 1 junca. Koliki razloček! koliko pomanjkanje bikov!“ — Zbor je sklenil, naj kmetijska družba popraša podružnico: ali želi bika za pleme dobiti po tistih ravnilih, po katerih je družba že nekoliko bikov na kmete dala? —

Gosp. Magister, inšpektor mnogih grajšin, je podal družbi natančen popis pod njegovim vodstvom opravljenega gospodarstva na grajšini Weixelstein in Savenstein lansko leto. Kdor želi ta popis brati, ga prejme v pisarnici kmetijske družbe; želeli bi bilo, da bi imeli od vseh večjih kmetij take popise.

H koncu tega oddelka je razdelil gosp. Ferd. Šmidt nekoliko zern kinežkega sladkornega tersja (Chin. Zuckerrohr), ki so mu jih poslali naš nepozabljivi rojak, misijonar Fr. Pirc iz Amerike v poskušnjo, ne da bi na Krajskem sladkor (cuker) delali iz te rastljine, ampak za tega voljo, ker je dobra klaja za molzne krave in vso pitavno živino. —

Pismo podružnice metliške je družbi še le 4. maja došlo, tedaj en dan po zboru; ni bilo tedaj mogoče, ga

razglasiti v zboru. Ker je pridna podružnica v svojem zboru med drugim tudi vzroke prevdarjala: od kod letošnje kalne vina? bomo to naznanili pod gospodarskimi skušnjami.

(Dalje sledi.)

Gospodarske skušnje.

(Zakaj so nektere lanske vina kalne? in kako jih čistiti?) Konec lanske jeseni je zlo deževalo in grozdje je tu in tam zlo gnjilo. Od tod menda so vina kalne. Pretočiti jih in z navadnimi sredstvi čistiti, jim saj nekoliko pomaga.

Ozir v pretekle čase.

Napoleon I.

Ime silovitega moža, pred katerim se je h koncu pretečenega in v začetku sedanjega veka skoraj vsi svet tresel, je slednji tolikrat in tolikrat slišal; al vedil je marsikter malo več od njega, kakor samo ime. Ta siloviti mož je bil Napoleon I. Ker se je današnje dni drug mož tega imena namenil, nadaljevati, česar uni ni mogel doseči, in v vsem svojem djanju in počenjanju unega posnemati hoče, bodo „Novice“ svojim bravcom morebiti ustregle, če jim popišejo življenje mogočnega moža ob kratkem. Bravci, katerim je Napoleon I. po berilih bolj znan, bodo iz kratkega popisa spoznali, da je vsaktero njegovo počenjanje in djanje zercalo, iz kterega si njegov bratranec prizadeva venec enake slave splesti, kakoršna je njegovega strica obsevala. Nadjamo se, da se njegova volja ne bode spolnila.

Priimek Napoleonove rodovine je Bonaparte. Stara italijanska rodovina je bila to v mestu Ajaccio na otoku Korziki. Oče Napoleona I., Karol, je bil rojen v tem mestu in je imel osem otrok, namreč: Jožefa, Napoleona, Lucijana, Ludovika, Jeronima, Mariano, Karleto in Anuncijato. Vseh teh bratov in sester živi samo še Jeronim.

Napoleon I. (Bonaparte), kterega je svet s prvega občudoval in se bal, potem pa premagal in obsodil, je bil rojen 15. avgusta 1769. Dasiravno je bil plemenitnega rodu, vendar ni prav nič porajtal na to; še celo listine, ktere so dokazovale starost njegovega žlahtnega rodu, je vergel v ogenj, rekši, da bo sam sebi pisal po svojih delih pismo žlahtnosti.

Od leta 1778 do 1784 je bil v Brienni v vojaški šoli, kjer se je za oficirja izučil in že leta 1785 je bil podlajtnant pri kanonirjih. Genovo je iz dna svojega serca sovražil, ker se kot republika njegovim rojakom Korzičanom ni dala podvreči. Že v vojaški šoli je spoznal, da je kos vsem drugim; ni ga imel ne učitelja, ne tovarša, kateri bi mu bil le količkaj pri sercu. Vojaške véde so mu bile čez vse, in nič ga ni bolj veselilo kakor matematika, na katero se zlo opera vojaška učenost. Razun matematike je prebiral pridno pridno zgodovino starih časov in narodov, zlasti Macedoncov, Gerkov in Rimcov. Plutarkovi junaki so mu bili čez vse; pozneje leta so mu Osianove bojne pesmi serce ogrevale. Bil je Korzičan od nog do glave.

Leta 1784 je prišel v Pariz. Tu ostane osem mescov in poslali so ga v mesto Valence. Kot rojen vojak ni poznal družega kot svojo dolžnost. Svojo službo je vsigdar natanko opravljal, s svojo pridnostjo si je izverstnih vednost nabral in prikupil se je v vsaki reči svojim višjim. Leta 1790 je šel na Korziko, kjer je skoval pesem v čast svobode, s katero se je pa slabo obnesel; sploh mu je bila sreča v domovini sovražna in 1793 je bil iz Korzike pregnan, kateri so prišli Angleži zoper demokrate na pomoč.

Odsihmal je prisegel Napoleon Francozom ljubezen, Angležem pa sovražtvo. Tisti čas je bil v Parizu konvent, to je, narodna skupščina, ktera je s svojo strahovito vlado po celi Evropi strah in grozo razširjala.